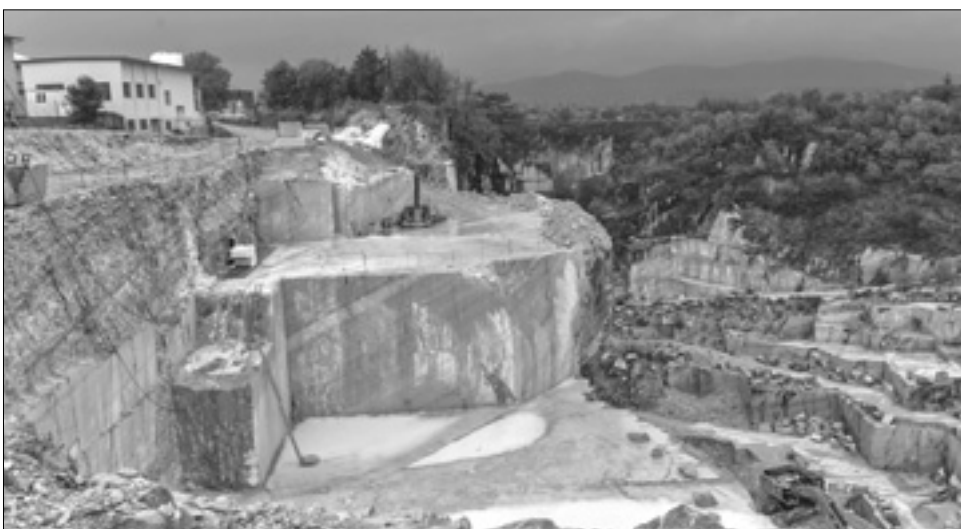

NABREŽINA - Prireditev Energija krajev za druženje in dobro razpoloženje

Objem teles in duš, kamna, vetra in družbe

Kamen in veter oz. telo in duša se bosta tudi letos spajala in objemala, utripala v istih ritmih in uresničevala enkratne trenutke druženja in dobrega razpoloženja v sklopu festivala *Energija krajev – Festival vetra in kamna*, ki ga že osmo leto zapored prireja kulturno združenje Casa C.A.V.E. Spet bodo na svoj račun prišli mladi oblikovalci kamna, umetnost bo vela iz kamnolomov, domišljjske živali bodo znova napolnile naše gozdove in radovedni koraki bodo teptali kraško zemljo, kjer se snuje razpršeni muzej kamnolomov in kamna.

Predsednica združenja Fabiola Faidiga je letošnje dogajanje predstavila včeraj v mestni kavarni in se zahvalila za finančno podporo Deželi FJK, Občini Devin - Nabrežina, fundacijama Pietro Pittini in Kathleen Foreman Casali. Prireditev, katere dogodki bodo segali vse do novembra, bo razdeljena na štiri glavne sklope, in sicer kamen/telo, veter/duša, ozemlje in družba, kot so jih poimenovali. Prvi sklop *kamen/telo* bo zaživel septembra. Med 1. in 11. septembrom bodo v Nabrežini znova čezmejne kiparske delavnice, ki se jih bo udeležilo šest študentov z Akademije za likovno umetnost v Benetkah, iz Šole kamnosekov Šolskega centra Srečka Kosovela iz Sežane, studia Carrer iz Pietrasante, z umetniškega liceja Max Fabiani iz Gorice in gimnazije Nova Gorica. Delavnice bodo obiskovali pri kamnoseških podjetjih Andreja Mervica in Marmi Cortese (marmor je darovalo podjetje Pizzul oz. po novem Zenith). Svoje znanje bosta z mladimi delila kiparja Edi Carrer in Alberto Florin, sodelovala bo tudi umetniška kritičarka Eva Comuzzi. Navdih bodo letos črpali v poetiki Piera Paola Pasolinija oz. njegovih

Kamen – simbol Nabrežine – je poglavitni element festivala

FOTODAMI@N

vrtnicah kot metafori senzualnosti in matere. Kar bo nastalo na delavnicah, bo na ogled na razstavi 29. oktobra v parku kamna v sesljskem naselju Portopiccolo. V slovenskem kulturnem društvu Igo Gruden v Nabrežini bo ob tej priložnosti lectio magistralis mednarodno priznanega italijanskega kiparja Fabia Viale ter geologa oz. predsednika konzorcija Marmi del Carso Antonia Klingendratha; v društvu bo na ogled tudi fotografška razstava *Pravljčno potovanje v nabrežinski kamen* Massima Goine.

Drugi sklop *veter/duša* bo zaživel že to soboto v umetniški galeriji naselja Portopiccolo, kjer bo Massimo Premuda predstavil skupinsko

razstavo *Energie primigenie - bora scura*, na kateri razstavljajo Cecilia Donaggio Luzzatto-Fegiz, Maurizio Frullani, Massimo Gardone, Roberto Pastrovicchio, Mario Sillani Djerrahian; novembra jo bo gostil grad Kromberk pri Novi Gorici. V galeriji DoubleRoom Arti visive v Trstu bo v istem sklopu na ogled razstava Maria Sillanija Djerrahiana, predvideni pa sta v prihodnje tudi delavnici risanja in tkanja z ilustratorko Dunjo Jogan in umetnico obdelovanja vlaken Giuliano Balbi.

Sklop *ozemlje* bo temeljil na čezmejnem projektu *Konec meje* v organizaciji Skupine78, ki vključuje več srečanj, mednarodnih umetniških dogodkov in razstav (v Adventure Park v Cerovljah in v parku Basaglia v Gorici bodo na ogled čudežne živali). Ob skorajšnjem prazniku sv. Roka oziroma ob 125-letnici nabrežinske godbe pa bo 17. avgusta ob 21.15 filmski večer: na nabrežinskem trgu bodo predvajali slovenski film *Orkester* Matevža Luzarja.

Za konec še zadnji sklop – *družba*, v katerem načrtujejo organizatorji več predavanj, in sicer s fotografom Mariom Sillanijem Djerrahianom, arhitektom Danilom Antonijem, direktorjem Muzeja burje Rinom Lombardijem, argentinskim umetnikom Manolom Cochom, strokovnjakom za virtualno resničnost Antoniom Giacominom ter docentom in poetom Michelejem Gangalejem. Program se sproti oblikuje: pozabimo naj ne na številne sprehode v družbi naravoslovnih vodnikov Estplore, gledališke predstave in performanse. (sas)

Dogajanje bo popestril tudi slovenski filmski večer, s katerim obeležujejo istočasno 125-letnico nabrežinske godbe

SVETI IVAN - Po daljši bolezn

Umrli kaplan Milan Nemac

Na Tržaškem je deloval od leta 1981

V slovenski verski skupnosti pri Sv. Ivanu je včeraj dopoldne močno odjeknila novica, da je v torek pozno zvečer v 77. letu starosti v bolnišnici na Katinari umrl dolgoletni kaplan za svetoivanske slovenske vernike Milan Nemac. Njegovo zdravstveno stanje je bilo že dalj časa močno načeto, vendar je še vedno opravljal svojo dušno-pastirsko službo; pred dobrima dvema mesecema pa se je zaradi slabosti, ki ga je obšla ob koncu maja, moral zateči v katinarsko bolnišnico, kjer se je tudi končala njegova življenjska pot.

G. Milan Nemac je med svetoivanskimi verniki prehodil glavino svoje 49 let trajajoče duhovniške poti, saj je med njimi preživel kar 41 let. Rodil se je v Koštaboni v Slovenski Istri 9. junija 1946, njegova pot približevanja h katoliški veri pa je bila izrazito osebna in jo je prehodil že kot odrasel mladenič do odločitve za duhovništvo in mašniškega posvečenja v Kopru 26. junija 1973. Po službovanju v raznih krajih v Slovenski Istri je bil leta 1981 poslan v pomoč tržaški škofiji, da bi prevzel skrb za slovenske vernike pri Sv. Ivanu, za katere je do tedaj skrbel dolgoletni kaplan Peter Šorli. V naslednjih desetletjih je sooblikoval duhovno življenje verske skupnosti pri Sv. Ivanu in v Podlonjerju, duhovno je oskrboval tudi slovenske šolske sestre, vodil je svetoivanski Marijin dom ter spremljal kulturni in družbeni utrip tako Sv. Ivana kot širše slovenske skupnosti na Tržaškem. Tako je bil tudi duhovni asistent Društva slovenskih izobražencev, sodeloval je z revijo Mladika in s Slovensko zamejsko skavtsko organizacijo ter bil veroučitelj na slovenskih šolah.

Duhovnik Milan Nemac FOTODAMI@N

Z odhodom g. Nemaca je svetoivanska slovenska verska skupnost izgubila človeka, ki je morda kdaj nastopil tudi ostro ali pa ironično, ni pa bil nikoli banalen sogovornik in se je zavedal verskega in narodnega pomena svojega delovanja. Tržaški Slovenci pa so v dobrem letu dni izgubili že tretjega duhovnika, potem ko je marca lani umrl dolgoletni dušni pastir v Rojanu mstr. Franc Vončina, marca letos pa nekdanji trebenski župnik Ivo Miklavc. (iž)

DUTOVLJE - Lovro Žvab je bil tajnik Slavljanske čitalnice v Trstu, ustanovitelj Ciril-Methodove družbe in urednik Edinosti

Poklon velikemu rodoljubu in zbiratelju

Pri društvu Venček si želijo Žvabove zbirke ljudskega izročila objaviti v samostojni publikaciji – Njegov lik naj najde mesto v učbenikih

Lovro Žvab, pred 170 leti v Dutovljah rojen narodni buditelj, zbiratelj in zapisovalec ljudskega izročila, je morda manj znana, a zato nič manj pomembna slovenska družbeno-kulturno osebnost iz 19. stoletja.

V svojem kratkem a kulturno intenzivnem življenju je bil med drugim tajnik Slavljanske čitalnice v Trstu, urednik dnevnika Edinost in pobudnik za ustanovitev podružnice Ciril-Methodove družbe v Trstu.

V Žvabovi domači vasi so se velikemu rodoljubu ob visoki obletnici rojstva v ponedeljek poklonili z odkritjem spominske plošče na pročelju hiše, v kateri se je rodil. Dogodek se je odvijal v sklopu spremljevalnega programa 50. Praznika terana in pršuta, spored sta sooblikovali kulturni društvi Venček in Kraški šopek. Ploščo v čast velikemu Slovencu so odkrili njegov prapranečak Bojan Vovk z vnuki in predsednik Društva Venček Tomaž Novak.

»Lovro Žvab je odšel v cvetu svoje mladosti. Na srečo pa se je ohranilo kar nekaj njegovih del, ki so predmet raziskav. Žvab je lahko zgled za bodoče rodove,« je na prireditvi dejal nabrežinski zgodovinar Ivan Vogrič, ki je narodnemu buditelju posvetil kar dve knjigi. V delu *Lovro Žvab, Levstikov prijatelj* je raziskal življenje in delo velikega Slovenca, pred kratkim pa je Žvabovo biografijo romaniziral v knjigo *Drežanje v osje gnezdo*.

Na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (Sazu) hranijo nekatere Žvabove rokopise, v katerih je zapisoval ljudsko izročilo. Kot je dejala raziskovalka na Sazuju Monika Kropelj, je na pobudo Slovenske matice v Ljubljani Žvab v mladih letih začel zbirati ljudske pesmi, pravljice, povedke, vraže, pregovore in reke. Leta 1874 je popisal prve tri zvezke, leta 1882 pa je zbral gradivo še za četrti zvezek. Dve izmed pesmi, ki jih je zapisal Žvab, *En šuštar* in *Zmeraj vesel, vesel*, so na prireditvi tudi zapeli.

Zgodovinar Ivan Vogrič je objavil dve knjigi o življenju in delu Lovra Žvaba

DRUŠTVO VENČEK

Lovro Žvab se je rodil 7. avgusta 1852. Javno je pozval k zbiranju ljudskega izročila in ga na območju Krasa tudi prvi zbral in zapisal. Žvaba lahko štejemmo med pionirje etnologije na Krasu, katere je nadalje utrdil njegov naslednik dr. Karel Štrekelj iz Goriškega.

Svoj doprinos je dal tudi slovenskemu življu v Trstu; bil je aktiven v vodstvu Slavljanske čitalnice, kjer se je v javnih nastopih večkrat izpostavil kot iskri rodoljub in zaveznik slovenskega jezika in slovenske kulture. Po njegovi zaslugi so tudi Slovenci v središču Trsta dobili zasebno šolo s

slovenskim učnim jezikom, saj so avstrijske oblasti dovolile javni pouk v slovensčini le v predmestju. Ciril-Methodova družba, ki jo je pomagal ustanoviti, je leta 1887 v starem enonadstropnem poslopju v Ulici Montecchi (v njem danes domuje Primorski dnevnik) uredila slovenski vrtec, leto pozneje pa še enorazredno osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom.

Krajši čas je opravljal delo urednika tržaškega časnika Edinost in spodbujal publicistično aktivnost žensk, ki so se ob koncu 19. stoletja začele uveljavljati v družbi. Ta se je kmalu realizirala v ustanovitvi prve ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

Pri društvu Venček si želijo Žvabove zbirke ljudskega izročila objaviti v samostojni publikaciji. V ta namen so na prireditvi javno pozvali Ministrstvo za izobraževanje, šolstvo in šport in Ministrstvo za kulturo, naj predlog podpreta, hkrati pa da bi radi tudi zagotovili omembo Lovra Žvaba v učbenikih pri predmetih zgodovine in slovensčine.